1
Coördinatie-
bureau

KONINKRIJK BELGIE.

ROYAUME DE BELGIQUE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, de 16e Maart 1954 door de Minister van Openbaar Onderwijs verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "houdende vaststelling van de bewijzen van bekwaamheid vereist voor het onderwijs van de bijzondere vakken in de gesubsidiëerde bijzondere middelbaar-onderwijsinrichtingen", heeft de 22e Maart 1954 het volgend advies gegeven :

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre de l'Instruction publique, le 16 mars 1954, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas trois jours, sur un projet d'arrêté royal "déterminant les titres de capacité requis pour enseigner les cours spéciaux dans les établissements d'enseignement moyen privés subventionnés", a donné le 22 mars 1954 l'avis suivant :

Het ontwerp van koninklijk besluit heeft tot doel het vaststellen van de bevoegdheidsbewijzen, die voor het onderwijs in de speciale vakken aan de gesubsidieerde bijzondere middelbaar onderwijsinrichtingen zijn vereist.

Te dien einde beperkt het ontwerp zich er toe, de regeling inzake de bevoegdheidsbewijzen, die voor het onderwijs in dezelfde vakken aan de Rijksinrichtingen voor middelbaar onderwijs vereist zijn, toepasselijk te verklaren op het gesubsidieerd bijzonder onderwijs.

Een zodanige regeling door verwijzing is alleen denkbaar voor zover een regeling, waarheen kan worden verwezen en waarvan de bepalingen kunnen worden aangepast, voorhanden is.

Behalve voor het muziekonderwijs echter, bepaalt tot nog toe geen enkele wet, geen enkel besluit welke bevoegdheidsbewijzen zijn vereist om als leraar speciale vakken in de Rijksinrichtingen voor middelbaar onderwijs te worden benoemd.

Wat meer in het bijzonder de voor het onderwijs in het tekenen, de muziek en de nuttige handwerken vereiste getuigschriften betreft, bepaalt het ontwerp dat zij kunnen worden afgegeven door centrale examencommissies, ingericht door de meest representatieve organisaties van de gesubsidieerde bijzondere middelbaar onderwijsinrichtingen.

.../...

De afgifte van dergelijke getuigschriften zal plaats hebben zonder enige contrôle en zonder enig optreden van de Koning, die toch gelast is toe te zien, dat het onderwijs in de van Rijkswege gesubsidieerde bijzondere inrichtingen door bevoegde leerkrachten wordt gegeven.

De belanghebbenden bij de subsidie, in representatieve groeperingen verenigd, zullen immers door bemiddeling van door hen ingerichte examencommissies en zonder dat een door de Koning vastgestelde examenstof is opgelegd, de bevoegdheidsgetuigschriften afgeven welke vereist zijn opdat de inrichtingen tot de subsidie kunnen worden toegelaten. Zulk een regeling strookt niet met de opzet van de wet van 17 December 1952.

Overigens is zij bezwaarlijk overeen te brengen met artikel 42, § 1, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op het middelbaar onderwijs, waarbij de Koning er mede belast wordt te bepalen welke bevoegdheidsbewijzen vereist zijn van de leerkrachten waarvan sprake in het ontwerp.

Door aan de meest representatieve groeperingen der gesubsidieerde bijzondere inrichtingen voor middelbaar onderwijs het recht te verlenen, centrale examencommissies in te richten, welke naar goeddunken bevoegdheidsbewijzen zullen afgeven aan hun leerkrachten, laat de Koning in feite indirect de uitoefening van een opdracht, welke de wetgever hem uitdrukkelijk heeft toegekend, aan de bijzondere inrichtingen over.

.../...

Dit is een machtsoverdracht, die in werkelijkheid het wezen van de bij de wet aan de Koning verleende machten raakt en die dus de grenzen van de geoorloofde machtsoverdracht te buiten gaat.

Tenslotte geeft het ontwerp het recht om centrale examencommissies in te richten uitsluitend aan "de meest representatieve groeperingen van de gesubsidiëerde bijzondere middelbaar onderwijsinrichtingen".

Het begrip "meest representatieve groeperingen" is weliswaar een gewoon begrip in het sociaal recht geworden, maar er mag niet uit het oog worden verloren dat er een moeilijkheid aan verbonden is, namelijk de aanwijzing van de betreffende groeperingen. De zorg om deze aanwijzing te doen,wordt gewoonlijk aan de Koning of aan de bevoegde openbare overheid overgelaten. Dienaangaande zegt het ontwerp evenwel niets. Op dit punt zou het moeten worden aangevuld.

Gelet op het belang van de opmerkingen die naar aanleiding van de hoofdbepalingen van het ontwerp zijn naar voren gebracht, heeft de Raad van State het overbodig geoordeeld een onderzoek te wijden aan artikel 2, dat slechts een overgangsbepaling is.

Le projet d'arrêté royal a pour objet de déterminer les titres de capacité requis pour enseigner les cours spéciaux dans les établissements d'enseignement moyen privés subventionnés.

A cet effet, le projet se borne à appliquer à l'enseignement privé subventionné la réglementation déterminant les titres de capacité requis pour enseigner les mêmes branches dans les établissements d'enseignement moyen de l'Etat.

Ce procédé de réglementation par référence ne se conçoit que pour autant qu'il existe une réglementation à laquelle se référer et dont les dispositions s'adaptent.

Or, sauf pour l'enseignement de la musique, il n'existe jusqu'à ce jour aucune loi, aucun arrêté fixant les titres de capacité requis pour être nommé professeur de cours spéciaux dans les établissements d'enseignement moyen de l'Etat.

En ce qui concerne plus particulièrement les certificats requis pour enseigner le dessin, la musique et les travaux manuels, le projet prévoit que des certificats de capacité pourront être délivrés par des jurys centraux constitués par les groupements les plus représentatifs des établissements d'enseignement moyen privés subventionnés.

La délivrance des certificats par un jury se fera sans aucun contrôle et sans aucune intervention du Roi, chargé cependant de veiller à ce que

.../...

l'enseignement soit donné par un personnel compétent dans les établissements privés jouissant des subventions de l'Etat.

Ce seront, en effet, les intéressés à l'octroi des subsides qui, constitués en des groupements représentatifs, attesteront, par l'intermédiaire de jurys qu'ils formeront et en dehors de tout programme de matières arrêtées par le Roi, les certificats de capacité requis pour l'admission des établissements aux subventions. Un tel régime n'est guère conforme à l'économie de la loi du 17 décembre 1952.

Il se concilie d'ailleurs difficilement avec l'article 42, § 1er, alinéa 2, des lois coordonnées sur l'enseignement moyen, qui charge le Roi de déterminer les titres de capacité requis du personnel enseignant que concerne le projet.

En accordant aux groupements les plus représentatifs des établissements d'enseignement moyen privés subventionnés le droit de constituer des jurys centraux pour délivrer discrétionnairement des titres de capacité aux membres de leur personnel enseignant, le Roi abandonne en fait indirectement l'exercice d'une attribution, que le législateur lui a expressément conférée, aux établissements privés.

C'est là une délégation de pouvoirs qui porte en réalité sur l'essence des pouvoirs attribués au Roi par la loi, et qui, partant, excède la limite de délégation permise.

.../...

Le projet, enfin, accorde le droit de constituer des jurys centraux aux seuls groupements "les plus représentatifs des établissements d'enseignement moyen privés subventionnés".

Si la notion de "groupements les plus représentatifs" est une notion devenue familière en droit social, encore convient-il de ne pas perdre de vue qu'elle comporte une difficulté, celle de la désignation des groupements les plus représentatifs. Habituellement, le soin de déterminer les groupements ayant le caractère requis est laissé au Roi ou à l'autorité publique compétente. En l'occurrence, toutefois, le projet est muet à cet égard. Il importerait de le compléter sur ce point.

Etant donné l'importance des remarques formulées au sujet de dispositions essentielles du projet, le Conseil d'Etat a estimé inutile de procéder à l'examen de l'article 2, qui n'a qu'un caractère transitoire.

De kamer was samengesteld uit — La chambre était composée de

de Heren : Messieurs :	F.LEPAGE,	raadsheer van State, conseiller d'Etat,	voorzitter président
	J.COYETTE, K.MEES,	raadsheren van State, conseillers d'Etat,	
	J.CYPRES,	adjunct-griffier, greffier adjoint,	griffier greffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H.MEES.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M.MEES.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER,

(get.) J.CYPRES.

DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,

(get.) F.LEPAGE.

uitgifte afgeleverd aan de H.Minister
expédition délivrée à M. le Ministre
van Openbaar Onderwijs.
de l'Instruction publique.

De 1954.

Le 1954.

De Griffier van de Raad van State

Le Greffier du Conseil d'Etat,

R.DECKMYN.